

MŪSŲ LIETUVA

NR. 35 (1974) - SEMANÁRIO - 1986 - SPALIS - OUTUBRO 2 D - Cz. 2,50

R. Juatindiba, 28 - Pque. da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel 273-0338

LIETUVIŠKOJI KNYGA IŠEIVIJOJE SUSIRŪPINKIME JOS LIKIMU

Lietuviškos knygos bei spauda yra didžiulis mūsų tautos kultūrinis turtas. Ir svetur leidžiami lietuviški raštai yra didelis jnašas j tautos lobyną, ypač šiuo metu, kai okupuotoje Lietuvoje beatodairiškai siaučia žiauri rašto bei žodžio cenzūra. Bet ir patiems išeiviams lietuviška raštija labai reikalinga, būtina, nes palaiko lietuviškąją gyvybę ir prailgina jos amžių.

Savoji spauda nėra pigus dalykas. Nemažą dalį visuomeninių ir privačių lėšų reikia skirti spaudai. Be to nereikia gailėtis, nes lėšos bei aukos spaudai visada duoda gerų vaisių.

JAV-bėse lietuviškoji periodinė spauda be pertraukos leidžiama jau daugiau kaip 100 metų. Prisimintina, kad pirmasis laikraštis "Lietuwiszka gazietas" pasirodė 1879 m. New Yorke. Nuo to laiko buvo išleista šimtais pavadinimų lietuviškų laikraščių ir tūkstančiai knygų, kurių bendras tiražas siekia milijonus. Laikraščiai, žurnalai bei knygos leidžiamos ir dabar. Po II pasaulinio karo, atvažiavus naujai išėivijos bangai, atsiradus svetur daug ir žymių intelektualinių pajėgų, knygų leidimas suintensyvėjo. Juk vien tik tai Lietuvių enciklopedijos 37 tomų paruošimas ir išleidimas yra be galo reikšmingas dalykas, kokio dar nebuvo lietuvių kultūros istorijoje. Be to, buvo paruošta ir išleista daugybė mokslinio turinio, istorinio pobūdžio, beletristikos knygų, sukurta ir paskelbta šimtai gerų romanų, poezijos leidinių, novelių knygų, dramos kūrinių.

Bet šiandieną lietuviškoji knyga išėivijoje išgyvena krizę. Pirmiausia ji kaip ir negali pasiekti plačiųjų skaitytojų masių okup. Lietuvoje. O ten šiuo metu ji yra labai aukštai vertinama. Tačiau pasiekti mūsų knygai Lietuvą be galo sunku. Daug sunkiau, kaip sakysime, buvo spaudos draudimo laikais. Tada mūsų knygnešiai, kad ir su dideliu vargu, vis dėlto knygą gabendavo svarais, pūdais, o kartais net vežimais. Šiandieną išėivijoje išleista knygą pravežti pro KGB pastatytus seklius — sovietinius "muitinikus" beveik neįmanomas dalykas. Tai, žinoma, be ko kita rodo, koks galingas yra mūsų tautos ginklas — išėivijoje išleistas lietuviškas spausdintas žodis.

Taigi išėivijoje išleistai lietuviškai knygai tėvynėje, "rinkos" nėra, nors paklausa be galo didelė. Pažymėtina, kad ko-

Lietuvių Opera Čikagoj pastatė Gioacchino Rossini'o keturių veiksmų operą "Vilius Telis". Operoje dainavo geriausi lietuvių solistai. Priekyje solistai Thomas Zielinski (Vilius Telis) ir Jonas Vaznelis (Melcthalis). Nuotr. J. Tamulaičio iš DRAUGO.

niu nors būdu ten patekusios mūsų knygos yra neretais atvejais perrašinėjamos ranka, mašinėle ar dauginamos rotoprintu. Vis dėlto reali tikrovė tokia: mūsų knygos čia, o skaitytojai ten. Neatrodo, kad reikalai greitai pasikeistų gerąja kryptimi. Tačiau gal ir geležinė uždanga netvers amžius. Vilčių nereikia pamesti. Tai viena lietuviškos knygos krizės pusė, nepareinanti nuo mūsų.

Antroji krizės pusė slypi pačioje išėivijoje. Čia knygos nenaudai veikia laiko eiga. Tautiškai sąmoningų lietuvių skaičių sparčiai retina senatvė, negalavimai, ligos, pagaliau artėjanti mirtis. Tiesa, ne visi mirštame iš karto, o ir numirus dar lieka gerų lietuvių, bet vis dėlto jau mažesnis skaičius, mažesnis ir jų domėjimasis knyga. Reikalą galėtų pagerinti didesnė imigracija iš Lietuvos, bet ji negalima ir ačiū Dievui, kad taip yra, nes emigracija mažai tautai yra labai nuostolinga — geri lietuviai ypač reikalingi dabartinėje Lietuvoje.

Taigi reikia susirūpinti mūsų knygomis — lietuvių tautai skirtu palikimu. Šiuo reikalu jau iš seniau daug kas buvo ir daroma. Atlanto pakraščiuose gražiai veikia ALKA, įsigijusi reikiamas patal-

pas — saugyklas. Chicagoje yra Pasaulio lietuvių archyvas, Lituanistinio tyrimo centras, J. Žilevičiaus — J. Kreivėno jungtinis muzikologijos archyvas. Tebėra turtinga ir gausi Šv. Kazimiero seserų vienuolyno biblioteka. Paskutiniu metu privatus St. Balzeko Lietuvių kultūros muziejus įsigijo didžiules patalpas ir ruošiasi jose išplėsti lietuvišką biblioteką. Lietuviškų leidinių telkinius turi mūsų vienuolijos, kai kurios parapijos (bet tik kelias), Lietuvių kultūros židinys New Yorke ir kitur, bet tokių telkinių nėra (ar kaip ir nėra) Clevelande, Detroite, Los Angeles, Toronte, Montrealyje ir kitur, kur dar yra daugybė tautiškai gyvų lietuvių.

Senesnio amžiaus lietuviai, nujausdami artėjančią savo gyvenimo pabaigą, yra susirūpinę — kur dėti, kam palikti jų gyvenimo metu surinktas lietuviškas knygas. Reikia pasakyti, kad tokių privatinių knygų rinkinių bei rinkinėlių mūsų vienuolijose yra gana daug, nes netrūkome knygų mylėtojų. Tik dalis mūsų vaikų bei vaikų domisi lietuviškų knygų palikimu. Gal didžioji dalis tokių knygų rinkinių lyg ir šaukia: "Imkite mus ir saugokite". Bet skaitytojų nėra daug ir

(Nukelta j 4-tą pusl.)

SPAUDOS MENIUO
SKAITYK IR PLATINK "MŪSŲ LIETUVA"

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz\$. 150,00

Prenumerata paprasta pašto į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro pašto Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz\$. 250,00

Užuojamos, Sveikinimai ir Šešėlimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrai Cz\$.10,00

Už skalbimų kalbą ir turinį, Redakcija neskaito. Rašiniai gražinami tik autoriumi prašant.

Straipinius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavaizde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti **FRANČESCO GAVENAS** ar **PETRAS RUKŠYS** vardu.

Rua Juatundiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 773-0338

Atskiro numerio kaina Cz\$.2,50

Į P. Ameriką oro pašto: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio **GARBĖS LEIDĖJAS** Cz\$.200,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai Cz\$.10,00

Rašiniai gražinami tik autoriumi prašant.

Straipinius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavaizde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti **FRANČESCO GAVENAS** ar **PETRAS RUKŠYS** vardu.

PASTABOS DĖL A. VIENUOLIO-ŽUKAUSKO PASAULĖŽIŪROS

(AUŠRA, Nr. 49 (89), Lietuva, 1985 m. birželis)

Antanas Vienuolis-Žukauskas, taurus patriotas lietuvis, literatūros patriarchas, tikrasis lietuviško žodžio klasikas (pl. LE) — Red.

1954 m. gruodžio mėn. vyskupo buvau paskirtas į Anykščius, kur tuo metu dirbo kan. J. Žitkevičius ir kun. V. Arlauskas. Apsigyvenau atskirai, bet dažnai užeidavau pas kunigus. Advente užėjau pas kan. Žitkevičių ir radau jį su kun. Arlausku besitariančius, kaip aprūpinti, neatkreipiant kitų dėmesio, sunkiai sergantį ršytoją A. Vienuolį-Žukauską. Kan. Žitkevičius ir kun. Arlauskas jau senokai gyveno Anykščiuose ir kiekvienas anykštietis juos gerai pažinojo. Aš, tik ką atvykęs, visuomenei nepažįstamas, todėl ir pasisiūliau imtis šios misijos. Be to, su rašytoju ir seniau buvau pažįstamas, taigi buvo proga aplankyti ligonį, kurio seserys pranešė, kad broiio sveikata silpna ir prašo aprūpinti Sakramentais.

Nuvykus, rašytojo namiškiai įvedė mane pas ligonį, kuris mane pažino. Pasiskundė, kad Kryme su voniomis įvarė jam infarktą ir dabar jį net valgydinti reikia. Pasisakiau nenorįs ligonio ilgai varginti, todėl, jei norėtų, galėčiau aprūpinti Sakramentais. Ligonio veidas prašvito. Paprašė ateiti rytojaus 11 val.

Sutartu laiku atvykau. Radau Sakramentams paruoštą ir papuoštą staliuką, degė dvi žvakės. Atlikęs būtinas įžangines apeigas, atsisėdau šalia ligonio lovos klausyti išpažinties. Suteikiau visus ligoniui skirtus Sakramentus ir sukalbėjau maldas. Rašytojas buvo nusiteikęs.

Atsisveikindamas nuoširdžiai dėkojo ir prašė leisti pabučiuoti kunigo ranką.

Pasisakė, stengdavosi neapleisti Velykinės išpažinties kol buvo galima, atlikdavo velykinę savo parapijoje, o vėliau — važiuodavo į kitas bažnyčias.

Retkarčiais užeidavau pasikalbėti. Prašydavo nepamiršti. Yra pastebėjęs, kad jo raštai perredaguojami. Rušė literatūros leidyklai protestus. Leidyklos direktorius Tornau atsakė saktu laišku, kurį man rašytojas perskaitė.

Buvo rašytojui atvežę nuotrauką iš ruošiamo "Paskenduolės" filmo. Autorius sukritikavo kai kuriuos kadrus ir filmas nebuvo pastatytas.

Įpusėjo 1955 m. gavėnia. Sykj, atsilankęs pas rašytoją, priminiau, ar nenorėtų atlikti Velykinę išpažintį. Noriai sutiko ir rytojaus dieną atėjau su Sakramentais. Rašytojas laukė apsivilkęs iškilmingais rūbais — fraku. Man padarė gilų įspūdį — taip buvo laukiamas Danguaus Svečias. Atsiklaupęs, nuolankiai atliko išpažintį, priėmė Šv. Komuniją ir, palaiminęs, palikau susikaupusį.

Išimtinai rašytojo pinigais buvo pastatytas Anykščių bažnyčioje vyskupo A. Baranausko marmurinis biustas.

Vienas svarbiausių parodymų, kad rašytojas A. Vienuolis-Žukauskas buvo religinių įsitikinimų, tai jo oficialus testamentas, notaro patvirtintas. Jame pažymi, kad visuomet tikėjo į Dievą ir prašė, kad po mirties jo kapą puoštų kryžius.

Kai ant rašytojo kapo buvo užridentas akmuo su parašu, o kryžiaus nebuvo, tada testamentą vykdytojas Zigmantas Tolušis oficialiu raštu kreipėsi (turbūt į Rašytojų Sąjungą) užklaudamas, kodėl neįvykdytas Velykinės testamentas — nėra kryžiaus prie kapo. Į tą raštą negavo jokio atsakymo.

(Pasirašė) kun. Petras Rauda

Svedasai, 1971 m....

LIETUVIAI RUOŠIASI VIENOS KONFERENCIJAI

Vienos konferencijos metu, kai pasirašiusios valstybės peržvelgs Helsinkio baigiamojo akto principų įgyvendinimą, sukaks dvi lietuviams svarbios šventės, kurios bus atitinkamai paminėtos sukaktuviniai leidiniais.

1986 lapkričio 25 d. sueina Lietuvos Helsinkio grupės dešimtmetis. Šia nepaprasta proga, ypatingai Vienos konferencijos šviesoj, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vice-pirmininkas prof. Tomas Remeikis, talkinant Lietuvių Informacijos Centru, ruošia leidiąėlį apie Lietuvos Helsinkio grupę. Jame bus uždokumentuota Lietuvos Helsinkio grupės ryžtinga veikla ir pateikiamos žinios apie kiekvieno Helsinkio grupės nario likimą.

LB-nės siunčiamas Lietuvos Helsinkio grupės narys Tomas Venclova, gyvenęs Vakaruose, dalyvaus Vienos konferencijoje ir gyvu liudijimu kels Helsinkio grupės rūpesčius spaudai ir susirinkusiems delegatams.

Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė rengia truppa Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto istoriją Vienos konferencijai. 1986 lapkričio 13 d. sueina 8 metai nuo šio komiteto įsisteigimo Lietuvoj. Leidinėlyje bus sukelkti TTG KK dokumentai bei komiteto narių apybraižos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenei finansuojant, Lietuvių Informacijos Centras Vienai ruošia ir brošiūrą anglų kalba apie religinį persekiojimą Lietuvoj. Brošiūra suglaustai ir vaizdžiai aptars kenčiančios Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų būklę.

Šalia šių specialių leidinių, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos nariai — Gintė Damušytė, Juozas Danys, Algimantas Gureckas, Narcizas Prielaida ir Tomas Remeikis — ruošia Lietuvą liečiančią dokumentaciją bei žinias spaudai, kurios bus plačiai skleidžiamos prieš ir per Vienos konferenciją.

Kam rūpi
LIETUVA —
jos LAISVĖ,
GEROVĖ
ir ATEITIS,
tam rūpi ir
LIETUVIŠKIEJI
REIKALAI

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coe ho Barradas,104 · V. Prudente · Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

ANTANAS DUTKUS

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

Teša 1972 nr.
Lietuvių Emigracijos Brazilijon
— Šešiasdešimtmečiui Paminėti —

VAŽIUOJAME MŪSŲ TĒVYNĒ PASAULIS ATSARGINĒ LIETUVA — — "DAUSUVA"

Po pirmojo pasaulinio karo, tuoj atkūrus Lietuvos krašto nepriklausomybę, emigracija iš Lietuvos netikėtai pagausėjo, sukeldama didelį rūpestį krašto valdovams, nes ji darė neigiamą įspūdį tuose imigracijos kraštuose, kur didesniais kiekiais speitėsi lietuviai emigrantai, palikti be jokios savo krašto valdžios atsoto priežiūros ir bastėsi šalyje ieškodami darbo. Rūpestis pradejo reikštis ne dėl to, kad iš savosios tėvynės bėgo jaunoji kūrybinė jėga, taip reikalinga jaunai valstybei atstatyti karo audrų sugriautą ir pelenais paverstą kraštą, o dėl to, kad toks masinis piliečių traukimas užsienin kėlė nerimą ir blogą nuotaiką krašte. Lyg gaisro pagauti, bėgo tada iš namų, kas tik išgalėjo, nežinodami kur ras nuvykę į svetimą šalį, nesuprasdami ir visiškai nesusivokdami, kaip ir kokiomis sąlygomis pradės kurti naują gyvenimą. Niekas jų nesudraudė, kad nevažiuotų iš savo tėvynės, o emigracijos bendrovių agentai, įsikūrę Laisvės al., žadėjo visokių dalykų pasiruošusiems važiuoti, aiškindami, jog "mūsų tėvynė — pasaulis".

Didžiosios valstybės savo tautiečių emigracijos planingumu rūpinosi ir jų išvykimą ruošė organizuotai, iš anksto numatytose ir parinktose vietose. Tuo tarpu lietuvių emigracija Lietuvos valdžia rūpesčio neturėjo, nepajudino piršto, kad ją tinkamai paruošti, išvykstančius nušviesti, kas jų laukia svetimame krašte. Pačios valdžios pareigūnų dar buvo skatinama: buvo duodami patarimai, kaip sudaryti "gyvosios prekės" eksportui šeimos narių didesnį skaičių įrašant į pasą svetimus asmenis, kuriems nuvykus į vietą, atnešdavo didelių keblumų. Kasdieną tūkstančiai tautiečių būdavo palydami iš gimtojo krašto ir atiduodami aklam likimui sunykti.

Ar tai tautinis jausmas, ar pavėluotas

dorovinis atsakingumas, sukėlė nerimą ir atkreipė dėmesį kaimurių asmenų ir visuomeninių draugijų bei organizacijų toks gaivališkas tautiečių bėgimas iš savo krašto ir beprasmiškas atsidavimas vargū ir dvasiniam sunykimui. Pasaulyje išblaškytiems ir dvasiniai žūstantiems tautiečiams padėti, įsikūrė Lietuvoje Užsienio lietuviams remti draugija, o pavieni asmenys tyrinėjo galimybes, kitų tautų pavyzdžiu, kur galima būtų, subūrus į krūvą, kolonizuoti lietuvius. To darbo ėmėsi prof. K. Pakštas prieš antrąjį karą. Profesorius "išbraižė" Afrikos dykumas, ištyrinėjęs įvairias sritis kur geresnės lietuviams kolonizuotis sąlygos būtų ir kur perkelti savo tautos perteklių. Surado, pagal savo tyrimus, jog tinkamiausia lietuviams apsigyventi vieta — Afrikoj Portugalijos kolonija Angola. K. Pakštas net ir vardą tai būsimai lietuvių kolonijai parinko, būtent: "Atsarginė Lietuva — Dausuva". Karas sugriovė profesoriaus sukurtą planą. Angolos tikrieji krašto šeimininkai, angolai, juodosios rasės gyventojai, pavarė iš savo krašto Portugalijos diktatorių Salazarą, paskelbė Angolą nepriklausoma valstybe ir, demokratiniais pagrindais, pastatė krašto žmonių rinktą valdžią.

Netekus Angolos ir neįkūrus "Atsarginės Lietuvos" Afrikoje, jau po antrojo karo, prof. K. Pakštas rezgė naują pla-

ną, — burti lietuvius ir juos kolonizuoti Vidurinėje (Centralinėje) Amerikoje, D. Britanijos Hondura kolonijoje, šiandieną Belize valstybė, Lietuvių kolonizacijos planas Honduroj-Belize, ypač pasaulyje pasipylus "dipukams", su dideliu entuziazmu ir plačiai buvo skleidžiamas Amerikos lietuvių spaudoje. Gandas apie surastą naują vietą apgyvendinti išblaškus lietuvius, pasiekė ir Brazilijos lietuvius. Buvo net renkami parašai norinčių kurtis Honduroje. Kolonizacijos reikalui net buvo vedami pasitarimai su britų valdžia. Ir šiuo kartu svajotas kolonizacijos planas negalėjo būti įvykdytas, — Prof. K. Pakštas mirė Š. Amerikoje, su juo kartu palaidotas liko ir geresnio lietuvių gyvenimo sėjamos viltys — sukurti "Atsarginę Lietuvą — Dausuvą".

JUOKAI

Skyrybų priežastis

Vyras atėjo pas advokatą:

— Noriu skirtis su žmona.

— Kas atsitiko?

— Ji kasdien vaikšto po restoranus ir aludes.

— Nejaugi jūsų žmona alkoholikė?

— Ne, ji manęs jieško ir vis neleidžia ramiai išgerti.

Daktaras

— Sūneli, eiki į kitą kambarį. Čia tuoj ateis daktaras.

— Mamyte, leisk pasilikti. Tėtė sakė, kad tave daktaras už nosies vedžipja. Norėčiau ir aš pamatyti.

Lietuvių emigrantų grupė prie emigracijos rūmų Hamburgo uoste prieš išplaukiant laivui Cap Arcona į Pietų Ameriką 1929 metais.

ALEXANDRITA
FOTOS 3 X 4 — CASAMENTO
XEROX — REVELAÇÕES E
AMPLIAÇÕES
PLASTIFICAÇÃO DE FOTOS
E DOCUMENTOS

R. Bernini R. Mônaco 85 - B
Pque da Moóca - Tel: 274-3031

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

COMPRAS - VENDAS -

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

Halina Mošinskienė

PANEMUNIŲ DŽŪKAI

Mes ateinam — panemunių dzūkai.
Šimtmečiai sustingo ties kalva.
Saulėn rankos veržiasi pro rūką,
O po saule — žydi Lietuva.

Nešam nuo kalnelių ir palaukių
Pilną skrynią drobių ir dainų.
Mes ateinam. Nemunu atplaukiame.
Kilam iš Pilėnų pelėnų.

Dega žemėj žalvarinė sagė.
Ir širdies gerumas... ir rauda.
Laikas vijo siaubą — tarsi vagį,
Ir šaltiniais nukliokė skriauda.

Mes ateinam — panemunių dzūkai,
Gyvybinga Nemuna gentis — — —

Tiesiai į saulėtekį pro rūką
Stato aukštą pilį Ateitis.

Nežinomo Autoriaus

P. S. Iš Lietuvos

Tikiuosi, kad tie, kurie lankėsi Lietuvoje pastaruoju laiku šitą eilėraštį jautriau supras, kaip "pasakų šalies" niekadą nematę. Laukiame įspūdžių — nes jau nebūkite tokie egoistai ir tik sau juos susėmę nepasakosite tiems, kurie garbingai išlydėjo su VJ Prinktine, o ir tiems, iš tolo, mintimis, jums palinkėjusiems laimingos kelionės ir sugrįžimo. Jei norime Lietuvą jausti artume, ją perduoti jaunajai kartai, pro senovės garbingos praeities slenksčius, pro vergijos ir kovų šimtmečius jos laisvės paminklai tebėra išlikę, svarbiausia — Lietuvių kalba.

Gal keliautojų pasakojimai sukels pagaliau mūsų šeimijoje meilę Lietuvių žodžiui mūsų bendravimo tarpe — jaunimo ar senimo organizacijose, ne prievarta, bet ta didele meile savo tautai ten prie Baltijos priglūdusiai — tautai, kuri galėtų sutilpti Brazilijos S. Paulo miesto ir viso "estado" plotyje nepastebėta...

Kodėl vis dengiasi lietuvis tokiu beprasmiu "šydu", vis kuklindamasis, vis lyg "baudžiauninkas"? — Vergas? .

Jūs, ekskursantai, matėte gyvą Lietuvą — gyvą tautą. Svetimieji ją aplankę spaudoje aprašo, daugelį įvairių keliautojų straipsnius tenka skaityti įspūdžius, o mūsų savieji tautiečiai tyli. — Kas "su-

A TAMOŠAITIENĖ SAULĖS RŪMAI

kaustė" jūsų atvirą žodį? Raštingųjų, kaip atrodo, nestigo ekskursantų tarpe.

Tyla kelia abejonių, gal visiškai neužtarnautų; bet pasakoti apie Lietuvą niekam nedraudžiama — ji yra, gyva, kūrybinga, ji tokia liks ir toliau — nejaugi niekas ten viešėjusių to nepastebėjo, ką mes jaučiame iš tolo?

O sugrįžę į Braziliją, dabar, ar "nesusidūrė gyvenimo bendri vargonai"? — Tais pažiais bėgiais paleisti? .

— Šiais 1986 m. vasario m. 29. (kadangi jos nebuvo tai kovo m. 1 d.) buvęs paskutinis Nepriklausomos Lietuvos ministeris Užsienio Reikalams Juozas Urbšys sulaukė 90 m. amžiaus. Jubiliejaus Lietuvoje Kaune 1941 metais bolševikų ištremtas į Rusijos gilumas drauge su žmona Marija Mašiotaitė-Urbšiene, po 16 tremties metų, grįžo Lietuvos. Yra išvertęs į lietuvių kalbą keletą prancūzų klasikų veikalų, kurių "Kolas Brenjonas" R. Roland'o susilaukė jau 3-čio leidimo.

Garbingam mūsų tautos kultūrininkui linkime ilgiausių metų — 100-mečio sulaukti.

Lietuviškos knygos skaitytojai

Jurgis Sauerveinas

LIETUVIŠKOJI KNYGA IŠEIVIJOJE

nesimato, kad ateityje daug jų būtų. Jie, kaip minėjome, yra Lietuvoje. Tai gi kas reikia daryti? Saugoti ar naikinti?

Naikinti mūsų tautos kultūrinį turta — knygas būtų žiaurus nusikaltimas. Taigi reikia sudaryti sąlygas išmiršančiųjų asmenų knygų palikimus paimti į globą. Jie saugoti "geresniems laikams". Žinoma, tokių palikimų atsiranda daug ir dažniais atvejais juose būna tos pačios knygos. Taigi įsakmiai saugoti tektų rinkinius leidinius ir tam tikrą jų kiekį. Kitas knygas reiktų bandyti nukreipti į kitus kraštus, kur jų stokoja, sakysime, Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, Venecuelos, iš dalies Australijos ir Europos kraštų lietuviai. Jie dažniausiai negalėjo lietuviškų knygų įsigyti dėl aukštos jų kainos ir valiutinių suvaržymų.

Konkrečiau kalbant, reiktų iševijoje surasti instituciją, kuri globotų knyginis palikimus, gelbetų juos nuo sunaikinimo, padarytų knygų atranką ir kartu jų rinkinius — bibliotekėles, kurios ateityje galėtų būti pervežtos į nepriklausomą Lietuvą.

Naujos institucijos kurti gal ir nereiktų. Turime pakankamai daug kitų organizacijų, besidominčių lietuviška knyga. Čia pirmiausia savo veiklą turėtų pareikšti Pasaulio Lietuvių, JAV Lietuvių Bendruomenės vadovai, Kultūros taryba, Lituanistinio tyrimo bei studijų centras, Pasaulio Lietuvių archyvas, ALKA, parapijų vadovai.

Šių eilučių autorius tuo tarpu neturi daugiau konkrečių pasiūlymų. Taigi ir šis rašinys turėtų tik iššaukti pozityvias diskusijas. Turime dar nemažą protingų ir išmaningų vyrų ir moterų galvų, kurios galėtų surasti reikiamą sprendimą. Jeigu tai būtų padaryta, lietuviškoji iševija išsaugotų ateities nepriklausomai Lietuvai savo kultūrinį palikimą, kuris yra svarbesnis už mūsų materialinį palikimą.

b.kv.

"Draugas"

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ,
LIETUVIAIS TURIME IR BŪT.
TĄ GARBĘ GAVOME UŽGIMĘ
JAI IR NETURIM LEIST PRAŽŪT.

DR. PAULO ŠLEPETYS

CIRURGIA PLÁSTICA
ESTÉTICA E REPARADORA
LIPOASPIRAÇÃO

Rua Augusta, 2.709 — Conj. 32
Fone: 881-8077 — Hor. 12—18 h.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

CHOPPERÍA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

SAMONINGO TIKĖJIMO METAI

“Norėtume kartą priminti visiems tikintiesiems – vaikams, jaunimui ir suaugusiems: SEKMADIENĮ PASKIRKITE BENT PUSVALANDĮ KATEKIZMUI”.

LIETUVOS VYSKUPAI IR VYSKUPIJŲ VALDYTOJAI

VISKAS ĮVYKSTA DIEVO SKIRTU LAIKU

Viskam yra laikas, yra metas kiekvienam užsiėmimui po dangumi.

Yra laikas gimti ir laikas mirti, laikas sodinti ir laikas išrauti, kas pasodinta.

Yra laikas griauti ir laikas statyti.

Yra laikas verkti ir laikas juoktis, laikas raudoti ir laikas šokti.

Yra laikas ieškoti ir laikas prarasti, laikas tylėti ir laikas kalbėti.

Yra laikas mylėti ir laikas atsižadėti.

Visam kam yra Dievo skirtas laikas.

Dievas visa daro tinkamu laiku.

Jis įdėjo amžinybės supratimą į žmogaus širdį, bet žmogus negali permatyti viso plano, kurį Dievas vykdo nuo pradžios iki galo.

Aš supratau,

kad visi dalykai, kuriuos Dievas daro, yra amžini.

Nieko negalima prie jų pridėti, nė nuo jų atimti.

(PAM 3,1-14)

“NACIONALIZMO PAVOJUS” ESTIJOJE

“Nacionalizmo pavojus” buvo svarbiausia estų KP pirmojo sekretoriaus Karl Vaino kalbos 19-tame estų kompartijos kongrese pagrindinė tema. Pasak jo, kova prieš nacionalistinius ir šovinistinius nusi- teikimus yra ypatingai aktualus klausimas... Mūsų respublikos sąlygomis, internaciona- listinis ir patriotinis švietimas turi būti (mūsų)... visos ideologinės – politinės veikios nugarkaulis”. Žodžiai “internacio- nalistinis” ir “patriotinis” švietimas sovie- tiniame žargone reiškia rusų kalbos moky- mąsi ir rusų kultūros bei istorijos įsisavini- mą. Estų vaikai šiandien jau praleidžia daugiau laiko mokydami rusų, negu sa- vo gimtosios kalbos. (ELTA)

MEDITACIJOS SAMONINGO TIKĖJIMO METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

Regintiems – Jėzus yra Išsigelbėjimas, Kristus, Mesijas.

Kas buvo Jėzus? Kas Jis yra iš tikro?

Ir kuo mes Jį padarėm mūsų žemėje ir mūsų gyvenime?

– Tai mūsų nelaimė, kad mes Jame pamatėm tikrai Viešpatį, Kuriuo tikėti, Kurio klausyti, Kurį pagarbinti teikia ant žemės atsiklaupus. Ir to – užtenka?

Kurį – Romos teisė sekdami – padarėm Valdovu ir Vadu, Kunigu ir Auka, didžiu Stebukladariu ir Teisėju...

– O jis ne tikrai Kūdikiu mažu atėjo vargelio vargti su mumis, Kuriam nuo lopšio iki karsto žmonių gerumas reikalingas...

Ir ne tikrai Auka – sudeginti ant kryžiaus paskirta už mūsų nuodėmes Užgautą permaldaut Aukščiausią Viešpatį (kad mes vėl, deja, kaip seniau galėtume klajoti...).

Jis nėra ir tikrai Mielas kaip mūsų motinos,

stebuklus darančios kiekvienam žingsny

ir kūdikio verksmą išgirstančios širdim...

Ir ne tikrai Teisėjas, Kuriuo pagąsdinti galima:

“Nubaus beširdžius, atsilygins tiems, kurie turėjo širdį

ir ją rodė alkaniems, ištroškusiems, nuogiems, keleiviams...”

Buvo Jis ir šitoks. Bet pirmiausia JĖZUS BUVO TIKRAS ŽMOGUS

IR ŽEMĖN ATĖJĘS DIEVAS, kad mes išmoktume ir pamatytume,

jog įmanoma ir žemėje gyventi dieviškai:

net kenčiant, netenkant ir mirštant.

Kad mes galėtume – Jį kaip savo Duoną ir Kraują priėmę –

pakeisti ir pašventinti save

ir tą mažą ratelį apie save – kiek mūsų tankos siekia.

Štai kas buvo ir kas yra Jis – Jėzus.

JĖZUS – GRETA MŪSU GYVENANTIS DIEVAS,

JUNGTIS SU AUKŠTYBIU DIEVU, SIUNČIANTIS ŠVENTĄJĄ DVASIA –

VIDINĮ, GILUMINĮ DIEVĄ PAS MUS.

Jėzus Kristus pasakė:

“AŠ ESU KELIAS, TIESA IR GYVENIMAS”.

Tėvai už rankų pakėlė mus ir pastatė.

Kažkiek pavedėjo mokytojai ir geri žmonės.

O paskui reikės eiti pačiam.

Kur? Kaip? Koku keliu?

– su JĖZUMI KRISTUMI.

Visi savas tiesas skelbia ir perša.

Visi mokytojais ir vadais būti siūlosi.

Lemiamą pasirinkimo žodį reikės pasakyti pačiam.

Kur ta tikroji, gyvoji, būtinoji Tiesa?

– JĖZUS KRISTUS YRA TA TIESA:

YRA ŠITAIP,

KAIP JIS BUVO, GYVENO IR SKELBĖ.

Kartais plaukiam kaip skiedrelė sūkuriuos,

kartais skrendam kaip plunksnelė pavėjui,

kartais stūksom kaip įkastas stulpas vienoj vietoj,

kartais dairomės į kitus ir einam su kitais akiai,

o kaip reikėtų gyventi iš tikrųjų?

– Su JĖZUMI KRISTUMI:

Jis yra GYVENIMO ŠALTINIS,

Jis yra GYVENIMO MALOMĖ,

Jis yra GYVENIME BROLIS.

“SPINDULYS” JUOSTELĖJ

Turime juostelių-cassete “JAUNIMO ANSAMBLIS SPINDULYS”

Tai pilno SPINDULIO choro dainos, išimtos iš profesionalų įrašytos plokštelės, kurią “Spindulys” mums atvežė iš JAV-bių.

Galima gauti ML redakcijoj. Kaina – Cz. 70.

MŪSŲ ŽINIOS

Halina Mošinskienė

LIETUVAI IR LIETUVIAMS SVETUR

*"Lietuva, žemė kryžių ir smūtkelių,
Šalie artojų su baltais trinityčiais.
Kodėl parymai prie dūlkėto kelio,
Lygu juodalksnis samanotos gryčios?"*
(Petras Karuža)

Mylėti Lietuvą iš tolo, atsilankius svečiuosha labai gražu. Bet išlaikyti gyvą Lietuvą svetur — vaje, kaip sunku.

Pajūriuos, pamariuos, ištainginguose vasarnamiuos, poilsio po darbo valandėlėje susėdus minkštuos pataliuos, merkiasi akys išvargintos beprasmių "novelių" erotinių paveikslų gyvos eigos. — Kur Lietuva? Kur giminės Sibiro taigoje nutremti? Kur galingas balsas išėjios visos? — Kai Ignalinoje stiprios atominės jėgainės grėsmė kabo "Damoklo kardū" virš Lietuvos? Černobylo tragedija sukrėtė ir užkrėtė radiacija beveik visą Europą — mes tylime. Kai kas džiūojasi didele pažanga ir švara. "Nei popierėlio neatysi gatvėje numesto..." — nes ten iš viso popierio stoka.

Nuvykę vasarą — akyse pro pašaras ilgesio tematai brangius veidus savųjų giminių, kurių nei vardų nežinai — jų aišbė skęsta tarp juostų ir gėlių — ir Vilniaus bokštai lyg ūkanose slenka pro akis, svajonėse, o gal knygutėje likusių sapnų... O taip, tai viskas per daug įspūdinga ir gražu. — O toji kalba? — Visi kalba tik lietuviškai. "Žargonas" kitoks, kaip Brazilijoje. Kas susikalbėjo — laimingas. O galėtų visi susikalbėti tėvų kalba, jei ją kalbėtų šeimose. Jei mokyty vaikus nuo mažens, jei lankyty pamokas pasitobulinti kalboje, juk proga duota, kaip dovana labai pigi visiems.

Jau turime "šeštadieninę mokyklą" V. Zelinoje, taip pageidaujama visų — iš 40 įsirašiusių kiek ją lanko? — Gal 1/3 o gal ir mažiau?

Kas vadovaujā Jaunimo Sąjungai Brazilijoje? Jos valdyboje kas kalba lietuviškai? Kas ruošia bent kartą į metus kokią akademinę paskaitą apie Lietuvą, bent vieną simpoziumą — susirinkimą, kur lietuvių kalba būtų svarstomi įvairūs klausimai ir opios mūsų tautos temos? Jos negali pasireikšti, nes niekas iš Valdybos narių nemoka lietuviškai daugiau kaip: "Labas, kaip einasi? ... — O kai paklausi: "Kaip praleidai atostogas?" — tai tik išplėtes akis žiūrįs atsako: "Não entendi..."

Dabar turime PUC kursų — lituanistikos, jau pažengusiems, bent daugiau suprantantiems, bent tikrai norintiems išmokti lietuvių kalbą ir praturtinti savo žodyną bei fonetinį tarimą.

Tuo, pačiu bus dėstoma Lietuvos istoriniai ir kultūriniai siekimai savo nepriklausomos valstybės statusui, nuo 1883 m. "Aušros" — iki jos antrojo pasikaro išdavą.

Universitete lietuvių kalbą — morfologiją, gramatiką dėstys Oktavijus Rutkauskas. Liet. kalbos fonetiką — tarimą ir sintaksę dėstys Halina Mošinskienė. Lietuvių kultūrinės apraškas — Henrikas Valavičius, kuris yra to kurso šiais 1986 m., koordinatorius. Alf. Petraitis — pagelbinis dėstytojas.

Kviečiame pasinaudoti reta proga.

Halina Mošinskienė

L. Bendruomenės Švėt. Komisijos
vardu

**MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.**

RELIGINEI ŠALPAI 25 METAI

KARDINOLAS BERNARDIN DALYVAUS RELIGINĖS ŠALPOS IŠKILMĖSE

Š. m. spalio 25 Čikagos Kardinolas J. Bernardin žada atvykti į New Yorką specialiai dalyvauti Lietuvių Katalikų Religinės šalpos sidabrinio jubiliejaus iškilmėse.

Ta proga, Oklahomos vyskupas, lietuvis, J.E. K. Salatka, atnašaus šv. Mišias už Lietuvą New Yorko šv. Patriko katedroje, šeštadienį, spalio 25, 5:30 v.v. Mišias koncelebruos nemažas skaičius kitų vyskupų bei kunigų. Pritaikytą pamoklą pasakys JAV episkopato sekretorius tarptautiniams reikalams, kun. J.B. Hehir. Anot katedros rektoriaus, Mišiose tikimasi bent 1.000 kitataučių dalyvių.

Po Mišių numatomas iškilmingas renginys New Yorko Waidorf Astoria viešbutyje. Ta proga bus įteiktas ypatingas žymenys kard. Bernardin, už jo visokeriopą pagalbą Lietuvos tikintiesiems.

Renginio metu bus pagerbtas J. E. vysk. V. Brizgys, kuris nuo pradžios vadovauja Religinei Šalpai. Bus pagerbtas taip pat Apaštalinis Protonotaras, prel. J. Balkūnas, vienintelis likęs Religinės Šalpos steigėjas, ir kun. Stasys Raila, pirmasis Religinės šalpos reikalų vedėjas.

Iš Baltųjų Rūmų pranešta, kad iškilmėse gal dalyvaus Viceprezidentas Bush. Vakaro programą praves New Yorko Queens College profesorius, žymus sovietologas, geras lietuvių bičiulis, D-ras Thomas Bird. Laukiama apie 270 garbingų svečių bei viešnių.

D-ras Juozas ir p-ia Aleksandra Kazickai iš Greenwich, Connecticut, pirmininkauja Religinės Šalpos sidabrinio jubiliejaus komitetui.

PAIEŠKOJIMAS

Norėčiau susirašinėti su Kavaliauskais iš Zarasų, nes manau, kad jis ar jie yra mano pusbroliai.

Prašau rašyti: Vytautas Kavaliauskas, 24 Ridgeway, Papworth Everard, Cambridgeshire. CB3 8RW.

BROOKLYN REPRESENTAÇÕES SC LTDA

Rua Georgia, 675
Bairro Brooklin Novo
04559 SÃO PAULO, SP.

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel. 273-0338

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas	Cz. 1.000,00
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cz. 5 000,00
3. Šv. Kazimiero p-ja T.Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cz. 1.000,00
4. Kun. Dr. J. Prunskis MŪSŲ LIETUVAI	Cz. 2 240,00
5. J.Grigienė (USA) Marytės Bumblienės atminčiai	Cz. 557,00
6. S. Paulo "Palangos" skautai	Cz. 200,00
7. Alg.Baužys a.a. Juozo Baužio atminčiai	Cz. 2.000 00
8. Antanas Gaulia MŪSŲ LIETUVAI	Cz. 1.000 00
9. Vaclovas Kontautas	Cz. 50,00
10. G. Bačelio ir A. Sliesoričio vardu	Cz. 500,00
11. N.N. a.a. Juozo Karpavičiaus atminimui	Cz. 50 00
12. M. Jakiūnienė a.a. Česlovo Jakiūno atminčiai . . .	Cz. 1.000,00
13. E. Vidmantienė a.a. Alfonso Vidmanto atminčiai	Cz. 50,00
14. M. Mazurkevičienė a.a. Vinco Mazurkevičiaus atminčiai	500,00
15. E. Šlepetienė a.a. Zigmo Šlepečio atminčiai	Cz. 2 000 00
16. Kotryna Rukšienė (Kanada)	Cz. 2.200,00

**PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
IRAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA**

MŪSŲ ŽINIOS

**KUN. S. ŠILEIKA –
– KUN. H. ŠULCAS**

Nevienas dažnai klausia, kur ir kaip verčiasi anksčiau čia veikę šie du kunigai saleziečiai. Džiaugiuosi galėdamas duoti tiek apie vieną, gyvenantį Kanadoje, kiek apie antrą, dirbantį Ruandoje (Afrikoje) kelias informacijas, gautas iš jų pačių.

KUN. STASYS ŠILEIKA jau keli metai klebonauja lietuviškoje šv. Kazimiero parapijoje Montrealyje, Kanadoje. "Paskutiniaisiais mėnesiais čia vyko bažnyčios, klebonijos ir salės dažymas bei remontai. Išleista virš 30.000 dolerių, bet dabar šv. Kazimieras yra nevien seniausia lietuvių parapija Kanadoje, bet ir turinti gražiausią bažnyčią. Sekmadienį, spalio 12, šv. Kazimiero bažnyčioje vyks XXXI Kanados Lietuvių Dienų pamaldos", rašo kun. Šileika.

Negalėdamas pats vienas (ar tik su reikiama, atsitiktina pagalba) apsieiti, pakvietė ir išgavo iš Lenkijos kitą kunigą saleziečių, Izidorių Sadauską, gimusį Punske ir klebonavusį vienoje lenkų parapijoje.

Tačiau ir šio pagalbos nepakanka; ypač kad prisidėjo kita padėtis – ir apaštalinio dirbo prasipletė. "Kaip TT Jėzuitai pasitraukė iš Brazilijos, užleisdami savo postą saleziečiams, panašiai vyks ta ir Kanadoje. Montrealio Aušros Vartų klebonas, Jezuitas paseno ir susirgo, vienas vikaras mirė, liko tik 70 metų senelis... Tokioje padėtyje kreipėsi į mus. Mes jau pusė metų kai jiems padedam. Vikaras (kun. Sadauskas) beveik visą laiką būna Aušros Vartuose..."

Reikėjo šauktis pagalbos. Žvilgsnis jau seniai buvo kritęs į kun. Šulcą.

Reikalą ilgai judinęs, kaip ir kiti, bet atjengęs išjudinti (tartum judinamasis būtų Afrikoje "prišalęs), kun. Šileika griebėsi pačių tvirčiausių priemonių. "Per vyskupą Baltakį, per Montrealio arkivyskupą, per TT Jėzuitų provincininką t. Ant. Saulaitį ir New Yorko saleziečių provincininką parašydinau laiškus Vyriausiajam Saleziečių Rektoriui Romoje – ir išgavau kun. H. Šulcą iš Afrikos".

Taigi **KUN. HERMANAS ŠULCAS** gavo iš savo viršininkų parėdymą vykti į Kanadą. Apie tai praneša vyskupui P. Baltakiui: "Birželio pabaigoje gavau iš Romos pranešimą, kad mano Vyresnie-

ji pritaria Jūsų pageidavimui, kad vyktumėte į Montrealį darbuotis Aušros Vartų parapijoje. Nors man buvo sunku apsispręsti ir palikti darbus misijoje, bet sutinku su Jūsų ir mano Vyresniųjų pageidavimu".

Su kokia širdies auka šį sprendimą priėmė, sunku pilnai atjausti ir jį gerai pažįstamam. Gal vien tik Tas, Kuris visą save už mus paaukojo, pilnai suprastis ir įvertinti tokios aukos prasmę.

Išmoko kalbą, pažino žmones, susigyveno su jų papročiais, pasišventė, kaip Kristus, jų dvasiniam ir medžiaginiam labui. Pamilo ypač Afrikos jaunimą – tą vargingą, paprastą, dosnų, geraširdį Afrikos jaunimą. Ir užsipelnė didelę jo meilę. Tikrai bus sunku nuo jo atsiskirti. "Sunkiau su jaunimo kaimu, kurį pradėjau prieš kelis metus organizuoti. Jame jaunimas, kuris neturi kitų galimybių, išmoksta pažangiau žemę apdirbti ir kaikiuriuos amatus. (Kaime yra investuota apie 200.000 markių, V. Vokietijos ministerijos pašalpa)... Sutvarkius kaimo reikalus, norėčiau bent teis mėnesius pasitraukti rekolekcijoms ir dvasiniai pasiruošti naujiems uždaviniams visiškai skirtingoje padėtyje negu kad čia, Afrikoje... Nors, ačiū Dievui, nesergu, bet esu gerokai mąrijos paliestas; tad atvykti kada nors žiemos metu į Kanadą, išvykus iš Afrikos karščių, būtų nelengva mano jau taip nukamuotam organizmui".

Bet kokiu atveju pilnai pasiveda lietuvių vyskupo nurodymui bei pageidavimui. Ir, informacijos dėlei, pasiunčia laiško nuorašą kun. St. Šileikai ir Jėzuitų provincininkui t. Antanui Saulaičiui.

Kun. Pr. Gavėnas

PREMIJA PASIŽYMĖJUSIAI MOTERIAI

Steigiama premija (1000 dol.) labiausiai pasižymėjusiai moteriai savo jausu lietuviškajai visuomenei ir lietuvių krikščionių kultūrai.

Premijos steigėjas ir mecenatas – kun. dr. J. Pranskis. Premijos skyrimą ir įteikimą pavesta tvarkyti ateitininkų Giedros korporacijai. Premija bus skiriama kas antri metai.

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Jau daug metų, kaip Brazilijoje neturime didesnių sporto vienetų. Girdėjau, kad daug metų atgal, būta ir gerų lietuvių sportininkų ir lietuviškų sporto komandų. Dar per tarptautines imigrantų parodas buvo pasirodymų, su ruošų tomis progomis, bet pastovių pasirodymų bent man negirdėta paskutiniu metu.

Todėl labai nustebau, kai radijo pranešėjas nei iš šio, nei iš to pranešė, kad koks tai ... Šalgeris Kaunas bus matomas Brazilijos televizijoje, kai loš su vietos komanda krepšinį. Kaunas tai jau aišku, bet pirmąjį žodį gerai neišgirdau. Pažiūrėjau į laikraštį, sporto skyrių. Taip iš tiesų Kauno Žalgiris, nors ten buvo parašyta "Jhalgeris", kitur "Zhalgeris", tos pačios dienos naktį turi stiprų lošimo priešą – Brazilijos stiprią krepšio komandą.

Suprantama, kad pamatyti tautiečius Brazilijoje, patogiai įsitaisius fotelyje, tikra retenybė. Nors lošimas bus Argentinoje, bet televizija neturi toumo problemų. Prisiminiau, kad dar kadaise visi prakaitavome linkėdami lietuviams laimėti prieš latvius Europos turnyre prieš pat Antrąjį Pasaulinį Karą. Moksleivis būdamas ir pats mėginau pataikyti į krepšį kamuolį, bet mano ūgis nedaug padėjo ir mano karjera į sporto šakas greit pasibaigė. Italijoje lietuviai studentai buvo suorganizavę savo krepšio komandą ir pasirinko vardą "Grandis". Deja didelio pasisekimo neturėjome ir po kiekvieno pralošimo dar tekdavo pakęsti pajuoką. "Kokie jie čia grandes", kad visuomet pralaimi juokdavosi italiukai.

Taigi dar paskambinau vienam kitam tautiečiui, kad jeigu nebūtų girdėjęs per radiją, kad pasuktų televizorių ir pamatytų lietuvius kaip reikiant pasirodant. Suprantama, kad jie nevyko į užsienį tik pasivažinėti, o pasiryžę parsivežti kokią nors taurę. Mano pažinimas sportu visuomet buvo menkas, ir nepagerėjo dabar. Taip kad nepasakyčiau, kokio lygio yra Kauno "Žalgiris", tačiau užteko pamatyti kaip jis lošia ir nereikėjo jokių ypatingų žinių. Kamuolys skrenda per rankas, rodos turi sparnus. Į krepšį atleikia iš visų pusių. Rodos lošėjas mėtą ir nežiūri, o kamuolys tiksliai patenka, kur reikia. Televizijos sporto komentaras daugiau giria lietuvius, negu savuosius. Girdi, Sabonis tai ne lošikas, tai tikrai... oro tiltas, jis tik pastumia kamuolį ir viskas.

Normaliai vis suki į kurią nors pusę, vis kam nors simpatizuoja daugiau; ir antroji pusė atrodo sukurta, teisėjas vagia taškus, publika savo šūkavimu trugdo lošimui. Šį kartą nežinojau į kurią pusę sukti. Ir Brazilijos lošikai savi ir lietuviai savi. Abi pusės, ypač antrajame kėlime, sąžiningai lošė iš visų jėgų. Televizijos komentaras – retenybė matyti tokį lošimą.

Galop pranešėjas, užbaigdamas pareiškė: "Yra labai sunku laimėti prieš tokią komandą. Tie lošėjai rusai.. kaip Arvydas Sabonis, Kurtinaitis, Jorvaiša.. Čia jis sustojo kalbėjęs, jį sumišo, matyt tos pavardės nelabai rusiškai skambėjo. Tikrai gaila, kad nė žodžio iš kur toji komanda; spaudoje tik vardas, ir tai labai bendrinis, bespalvis: sovietai.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6848
SÃO CAETANO DO SUL

MŪSŲ ŽINIOS SPAUDOS PIETŲ

BILIETAI – KVIETIMAI

Jau yra atspausdinti ir išdalinti platintojams. Bilietus galima gauti V. Zelinos ir šv. Kazimiero parapijose, pas BLB-nės pirmininką Joną Tatarūną, Šv. Juozapo Vyry Brolijos pirm. Antaną Rudį, Brazilijos Lietuvių Sąjungoje – Alianča. Spaudos pietų bilietų kaina yra Cz\$.70,00.

LIETUVOS HERBŲ PARODA

Paulo Setubal bibliotekoj (rua Renata, 123 - V. Formosa) sekmingai tęsiasi iki spalio (outubro) 6 dienos. Herbus meniškai nupaišė Antanas Augustaitis. Jis taip pat rūpinosi parodos pravedimu ir menine programa. Platesnis aprašymas bus sekančiame ML-vos numeryje.

KVIETIMAS Į MIŠIAS

Giminėms ir bičiuliams pranešame ir kartu kviečiame dalyvauti Mišiose, kurios spalio 19, sekmadienį, 8 val. bus laikomos šv. Kazimiero parapijoje už a.a. APOLONIJOS KASKEVIČIENĖS vėlę trečiųjų mirties metinių progą.

Už dalyvavimą iš anksto dėkojame –

Aldonia Kaskevičiūtė Reiss ir šeima

IŠVYKO GILIAU SUSIKAUPTI

Kun. Pr. Gavėnas sekmadienio vakare išvyko metinėms rekolekcijoms, kurias turi kasmet atlikti kiekvienas dvasiškis. Tai nors viena savaitė susikaupimo, artimesnio ir intymesnio susitikimo su Dievu – ir su pačiu savimi. Tai nepaprastai didelė, nors ir neužpelnyta, Dievo ir vienuolijos dovana kiekvienam tos vienuolijos nariui. Tad panašias re-

Šio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJAS
MECYS PALECKIS

Dosniam lietuviškos spaudos rėmėjui gili padėka ir geriausi linkėjimai.

Redakcija ir administracija

kolekcijas Kaiėdų laikotarpy atliks ir kiti du šv. Kazimiero parapijos kunigai.

VEIKLOS KALENDORIUS

Spalio mėnuo:

- Rožinis – "Gyvasis rožančius"
1 – 3. Mišios ir naktinė adoracija (20 val.). Petro Perkumo Namuose.
2 – 5. Bendros jubiliejinės maldos diena
7. Dievo Motina Kazokiškėse.
19. "Pavasario šventė" Litanikoj.
26. SPAUDOS DIENA / Sąmoningo Tikėjimo Metų programa V. Zelinoj.

SPALIŲ MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sekmes.

- 01/10 – Antanas Golskis
02/10 – Sergio Pratali
09/10 – Adelia M. Godliauskas
10/10 – Antonio B. Butvinskas
10/10 – Maria Tereza Butvinskas
12/10 – Ana Mikšas
15/10 – Jonas Valavičius
17/10 – Estanislau Victor Žutautas
19/10 – Gisele Maria Šiaulys
22/10 – Elizabete Vazgauskas
23/10 – Bronius Šukevičius
25/10 – Algirdas Baužys
31/10 – Edward J. Žvingila

Sąjungos-Alianča
Valdyba

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJE

SPALIO (OUTUBRO) 19 DIENA, SEKMADIENI

Churrasco, Karalaitės rinkimai, pasi linksminimai.

Rezervuokite vietas Tel. 216-7880
– A. Rudys, 63-7344 – J. Tatarūnas.

Rengia:

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Helena VAITKEVIČIUS de UZEDA	Cz\$.150,00
Vitas KIAUŠAS	Cz\$.150,00
Isabel Selickas AUGUSTINHES	Cz\$.300,00
Petras ŠUKYS	Cz\$.400,00
Maré ZUKAS	Cz\$.150,00
Aldonia KASKEVICIUS REISS	Cz\$.300,00

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

RUOŠIAMA

Spalio (Outubro) 26 diena

12:30 VALANDA

VILA ZELINOJ – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PAREMKIME